

„Edinost“

z njo enkrat na dan, razen nedelj in
raznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročilna značka:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbo brez priložene naročnine se oprava ne ohranja.

Podobnih v Trstu se prodajajo pose-
sne številke po 6 stotink (3 nč.);
v Trstu pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 876.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah in petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom Poslana. osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd. se računajo po pogodbe

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccio št. 3, 11. nab. tr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Naš „internacionalizem“.

(Nekoliko pojasnila.)

V Pragi, 8. maja 1901.

Zadnji uvodni članek v cenj. Vašem listu primoral je tudi nas, ki smo se do zdaj zdrževali izjav o našem političnem mišljenju in stremenju, menč, da je potrpežljivost cenj. čitateljev namenjena boljšim stvarim, da sprejemo nekaj besedij v našo obrambo, posebno, ker se nam tam predbaciva naravnost izdajstvo.

Da je prišlo tako daleč, smo se v prvi vrsti krivi sami, ker nismo takoj nastopili proti različnim izjavam in napadom.

Tukaj v Pragi nas živi kakih 35 dijakov, ki smo vsi, izvzemši petorico, napredno-narodnega mišljenja. Samo petorica je torej, ki je »okuzena« od Masafikovih načel, in ki je zakrivila, da smo prišli vsi do imena »izdajice«. Pravzaprav sta to samo dva, ki silita ob vsaki ugodni in neugodni priliki v ospredje se svojim mišljenjem.

Isto je bilo tudi na takratnem planinskem večeru. Vsi starejši naši tovariši so bili ravno ta večer zadržani in se niso mogli udeležiti tega sestanka; le tako je tov. Lončar, ne menč se za mišljenje velike večine svojih tovarišev, porabil priliko, ter se zahvalil Čehom po »svoje«. Ne dovolj vešč českemu jeziku, naši prvoletniki niso mogli nastopiti proti tej izjavi ter so zakrivila s tem, da so vsi Čehi mislili, da govori v njih imenu.

Tovariš Lončar je na to v Vašem cenj. listu izrečno izjavil to kakor svoje mišljenje in zato nismo imeli povoda, da bi nastopili proti njemu.

Členom »slov. plan. društva« smo izrekli obžalovanje na tem, da se je omenjena ne-taktnost zgodila ter jih prepričali, da smo ostali drugega mišljenja. S tem smo mislili, da je stvar poravnana. A zdaj spet naš »internacionalizem«!

Povod k temu članku dal je najbrže naš protest proti nekaterim časopisom povodom dijaških nemirov na Ruskem. Omenjeno protestno gibanje so povzročili pristaši Masafikovi; ne toliko iz kolegijalnega sočutja, ampak (po mojem skromnem mnenju) iz nenasitne želje in gonje po »originalnosti«. Kako bi bili drugače tako pozno prišli do te ideje, kako bi se bili oni, »realisti«, sovražniki vsake »formalnosti«, ponižali k »idealnim« protestom, o katerih so vedeli in morali vedeti, da ostanejo brez pomena in vspeha?!

Trojica jugoslovanska, Srb, Hrvat in Slovenec, sklicala je radi tega zaupen shod na 18. aprila v »Narodni dom« s programom: »Razgovor o protestnem shodu«. Ker nismo vedeli, da se namerja glasovati, nismo se potrudili za zadostno udeležitev naših pristašev.

Stavljen je bil predlog, naj se pridružimo shodu čeških dijakov! Vsi naši govorniki so nastopili proti temu ter utemeljevali to s tem, da so se na protest vabili tudi Nemci, ki se itak s amove se le teh pojavov; da je nadalje vsaki protest proti ruski vladi v tem poznem času brez pomena, če ne naravnost smešen. »Za« predlog je glasovala znana slovenska petorica, proti pa jednajst naših. Da se je predlog klubu temu sprejel, povzročili so tov. Hrvati in Srbi, njihovi pristaši. Ostali se sploh zborovanja udeležili niso.

Stavili pa smo na to samostalen predlog v tem smislu, da se izreče protest vsem našim časopisom, ki so za časa ruskih dijaških nemirov skušali braniti postopanje ruske vlade; in to, ker mislimo, da nam vsakako pristaja pravo, izrekat tudi njim svoje mišljenje, posebno, ako gre za dijaške stvari. Da mi slobodni in slobodomisleči akademiki

ne moremo biti veseli nasilstev, ki se gode našim tovarišem-dijakom Slovanom, je jasno. Ali je disciplinarni sistem na ruskih univerzah dostojen akademije, o tem mislim, nam je dovoljeno soditi, posebno, ako smo izvedeli iz ust ruskih dijakov — krščanskih, ne židovskih, — kaj da je ruska akademična sloboda. Ako so se torej naši časopisi — in to celo slovanski — ki so klubu temu branili rusko vladu, da: celo odobravalu sredstva, katera so se rabila proti tem »revolucijonarcem«, mislim, da smo z vsem pravom protestirali proti tej pisavi, ne da bi s tem trpelo naše slovansko prepričanje.

M. G.

(Op. uredništva. Gosp. dopisnik se moti. Mi smo takoj odločili, da odgovorimo gosp. Lončarju, ker se nam stvar zdi načelno važna. No, razni dogodki in posli, ki so prišli vmes, so nas silili, da smo morali odlašati z odgovorom. Naša polemika proti »internacionalizmu« bi bila torej prišla na vsaki način, tudi ko bi ne bilo onega »protesta«. Nadalje bodi nam še dovoljeno konstatirati, da mi nismo nič branili ali odobravalu »sredstev«, ki jih je rabila ruska vlada, ampak le ravnali smo se po nasvetih, došlih nam direktno iz Rusije: bodite previdni, ker ni vse tako, kakor pišejo Rusiji neprijazni časopisi in ker se dogodki tendenciozno izkoriščajo.)

Slučaj učitelja Ferluge.

Dne 7. marca 1897. je gosp. učitelju Štefanu Ferluga na Opčinah dospel v tretji petletni povisek ter je isti uležil že dne 5. maja 1897. prošnjo, da se mu ta dospel petletni povisek v znesku letnih 80 gl. prizna in likvidira.

Delegacija mu je z odlokom od 11. maja 1898., torej po več nego enem letu, zavrnila to prošnjo brez vsakega razloga.

Proti temu se je g. Ferluga pritožil na mestni svet, ki pa je to pritožbo odbil, s priprosto motivacijo, da je ukrep delegacije opravičen z obzirom na Ferlugovo vedenje v nacionalno-političnem obziru.

Da se v pravi luči pokaže postopanje teh dveh slavnihi zastopov, omenjamo naslednje:

Proti g. Ferlugi se ni nikoli vršila nobena disciplinarna preiskava, vkljub temu, da je on sam zahteval to, izvedši, da se mu hoče odrekati kvinkvenij, in da je v dotični seji mestnega sveta referent dr. Josip Luzzatto sam predlagal, da se najprej uvede natančna preiskava o vedenju g. Ferluge in na podlagi tega še le presodi, ali mu je priznati petletni povisek ali ne; mestni svet pa je ta predlog odklonil in je brez vsake preiskave potrdil odločbo delegacije, a da si ni nikdo in nikoli upal trditi kako nepravilno dejanje od strani g. Ferluge, temveč so vsi referenti vedno priznavali, da je g. Ferluga uzoren učitelj in je isti gledč svojega službovanja od vseh strani vedno vdobival le priznalne dekrete.

Proti temu sklepu, ki mu je bil dostavljen marca meseca 1899, je g. Ferluga po odvetniku dru. Gregorin-u uležil pritožbo na upravno sodišče radi kršenja zakona in se je o tem dne 8. t. m. vršila razprava, na kateri je gosp. Ferlugo zastopal gosp. dr. Tavčar.

Občina tržaška je prigovarjala nekompetenco upravnega sodišča iz dveh razlogov, in sicer:

Prvi razlog je bil, da v Trstu nimamo šolskega zakona, da so učiteljske plače regulirane po sklepu mestnega sveta od dne 14. julija 1871., ki ni bil odobren od državne oblasti, da torej pravice učiteljev, izhajajoče iz tega sklepa, imajo značaj zasebnih pravic, da torej mestni svet tržaški ni mogel kršiti

nobenega zakona, ker v tem obziru nobeden zakon ne obstoji.

Drugi razlog, na katerega se naslanja občina tržaška za nekompetenco upravnega sodišča, je ta, da se dotično določilo glasi, da pravico do petletnega poviška imajo definitivni in vredni učitelji (maestri meritevoli), da spada torej v slobodno presojo dotične šolske oblasti, kdo da je po njenem mnenju »vreden« (meritevole).

Upravno sodišče pa je spoznalo, da je občina trž. kršila državni šolski zakon od 14/5 l. 62, ki ustanovlja okvir za dotične deželne zakone in po katerem je učiteljem osigurana pravica do dostojnega zakonitega plačila, in da ima pravico do kvinkvenija vsaki učitelj, kateri ni kaj zakrivil, s čemer bi postal neveden; da pa g. Ferluga z ničemer ni zapravlil te svoje pravice, ker ni dokazano nikako dejanje proti njegovim službenim dolžnostim ali proti ugledu učiteljskega stanu, ker sploh niti ni bil nikoli v disciplinarni preiskavi in ker napadana odločba sploh takega nepravilnega dejanja niti ne trdi in ne more trditi.

Upravno sodišče je obsodilo torej tržaško občino, da mora priznati in plačevati g. Ferlugi zahtevani petletni povisek.

Ta slučaj kaže zopet v svitli luči nezasišano postopanje naše delegacije in našega mestnega sveta, ki sta u zornem učitelju, očetu sedmih otrok, poštenemu državljanu hotela vzkratiti letnih 80 gl. le radi tega, ker ni hotel zatajiti zvestobe do svojega rodu! Toda pokazalo se je, da ti zastopi — hvata Bogu! — niso še vsemo gočni, — ampak, da tudi za njih velja včasih — zakon!!

Politični pregled.

V TRSTU, dne 10. maja 1901.

Deželni zbor istrski. Sodé po vsem, kar se govori in piše, ni torej nobenega dvoma več, da se deželni zbor istrski snide zopet v Poreču. Mi smo že povedali svoje mnenje: de facto nam je povsem vsejedno: ali v Pulju, ali v Kopru ali v Poreču, ker nas imajo povsod jednako radi in ker sta parlamentarno načelo in garancija za slobodno in neovirano izvrševanje parlamentarnega mandata (za naše poslance namreč) jednako dobro — id est: jednako slabo shranjena v vsakem imenovanihi treh mest. Ali z ozirom na dejstvo — smo rekli —, da je bil deželni zbor v prvi vrsti vsled opravičenih rekrimacij naših zastopnikov preložen iz Poreča, moramo zopetno povrnitev istega v Poreč občutiti kakor nemalo moralno koncepcijo našim Italijanom. No, naj bo v božjem imenu! Kup vladnih koncepcij Italijanom je itak že velik; jedna več ali manje, to na vse zadnje ne spreminja ničesar na — nevtralnosti naše vlade in na državniški providencijalnosti njene politike v našem Primorju.

Tudi na Dunaju izhajajoči »Süden« pritrja naši sodbi o dejstvu, da se deželni zbor istrski vrača v Poreč in izvaja iz nje zaključek, da se naši poslanci tudi tega zasedanja ne udeležé.

Naj bo!

Skupaj in med seboj so — Italijani in njihova zaščitnica — delovali v deželnem zboru in srečno dodelali do odnošajev, ki silijo, da se naši zakonito izvoljeni poslanci morajo odrekati izvrševanju svojega zakonitega mandata; skupaj in med seboj so delali: skupaj in sami med seboj naj slave tudi — najzalostnejši jubilej!

Izjava Frana Ferdinanda proti agitacijam nemških radikalev je napravila v Rimu — kakor poročá »Germania« — jako ugoden utis. Sveta stolica da občuti tem

veče zadoščenje, ker je uverjena, da najvišji faktorji države soglašajo z nadvojvodo. Nuncij na Dunaju da je dobil nalog, naj o prvi primerni priliki, ki se mu ponudi, na zaupen način zagotovi nadvojvodo o hvaležnih čustvih papeža na tem nedvoumnom, srčnem, resnično katoliškemu činu.

O položaju. Pogajanja med vlado in strankami radi spremembne predloge o kanalih v zmislu čeških želja, to je, da se zagotovi tudi uravnavna rek, trajajo dalje, ali vse kaže, da pride do sporazumljenja, ker so češki zastopniki v načelu baje pritrdili predlogom vlade. Le proti temu da so, da bi se prispevek dežel za uravnavno rek določil s 25%, ker se jim taka kvota zdi prevelika. Torej v načelu se bližajo sporazumljenju; nekaj diference pa je vendar-le še, zlasti glede časa, kdaj naj bi prišla predloga o kanalih v razpravo: ali že v tem, ali še le v prihodnjem zasedanju.

Državni zbor. (Zbornica poslancev.) (Nadaljevanje sinočnjega brzogovnega poročila). Mej poslance so razdelili tiskano poročilo železniškega odseka o gradnji novih železnic in o investicijskem programu. Od izvršitve tega programa pričakuje železniški odsek krepek impuls k dvigljenju in razvoju gospodarskih in finančnih razmer. Poročilo obsega tudi pregled razdelitve del in svot med posamične kronovine. Na Česko odpade 92 milijonov, Galicijo 77 milj., Nižje-avstrijsko 72 milj., Primorsko 48 milj., Kranjsko 34 milj., Koroško 33 milj., Solnograško 31 milj., Štajersko 29 milj., Zgornjeavstrijsko 22 milj., Dalmacijo 12 milj., Moravsko 11 milj., Tirolsko in Predarlško 5 milj., Bukovino 5 milj., in na Šlezijo 5 milj. kron. Posl. Povše je stavil do predsednika vprašanje, da-li se je na dnevnem redu res postavila točka o vprašanju carinske klavzule na italijanska vina, tako, da se razprava o tej točki zavleče? Predsednik je odgovoril, da ni nikakega razloga, da bi se storilo to. Na to so nadaljevali razpravo o zakonski predlogi glede davka na alkohol. Govoril je generalni govornik proti, Malorus Kos, kateri je tožil, da se vedno bolj obremenjujejo nižji sloji na korist premožnejšim. V ozdravljenje deželnih financ je pripravil povišanje osobnega davka in je izjavil, da mora glasovati proti povišanju davka na žganje, ker je žganje ječen najvažnejših konsumnih predmetov v Galiciji. Temu je sledil govor generalnega govornika za predlogo, grofa Deyma (češko veleposestvo). Ko je še poročevalec Abrahamowicz v kratkih potezah očrtal generalno razpravo, prešla je zbornica na podrobno razpravo 1. točke. Govorili so posl. Schreiber, Kathrein, in Reichler, na kar se je 1. točka sprejela, kakor jo je predložil odsek.

Posl. Stein je urgiral skorajšnjo razpravo o zakonski osnovi glede skrajšanja delavnega časa v rudnikih. Predsednik je odgovoril, da poročilo niti še ni predloženo.

Prihodnja seja bo v ponedeljek ob 3. uri popoldne.

Naučni minister ruski je došel te dni v Moskvo, kjer si je ogledal vseučilišče in politehniko. Profesorjem je izrekel priznanje na prijaznem razmerju, ki obstoji med njimi in dijaki. Minister je rekel nadalje, da vseučilišče, kakor gojilišče znanosti, je večno in da je radi tega ni smeti zapreti. Na politehniko je minister imel nagovor do dijakov, v katerem je rekel istim, da ta zavod nudi sredstva, ki omogočujejo mirno posvečanje študijam, ter je pozval ravnatelja politehniko, naj mu predloži spomenico o nadaljnjih zahtevah zavoda. Sodelovati hoče na to, da bo ustrezno istim.

V Srbiji so imeli parcijalno minister-sko krizo, ki pa je bila rešena hitro in točno: prišla je in prešla. Minister za bogočastje Pavel Marinković in vojni minister Miloš Vasić sta odstopila in na njiju mesti sta stopila profesor na visoki šoli Ljubomir Kovačević in polkovnik Božidar Janković. Do krize je prišlo vsled osebnih diferenc med odstopivšima in ostalimi člani vlade. Govori se celo o dvobojih. Sprememba je torej zgolj osebna in ne spreminja ničesar na politični sestavi ministerstva. Odstopivša ministra sta stavljena na dispozicijo.

Tržaške vesti.

Dobro došli! Jutri popoldne dospejo v naše mesto, v spremstvu trojice profesorjev, četrtoletniki učiteljskega v Zagrebu na poučno ekskurzijo. Dobro nam došli! Brat, došel med brate, je vsikdar dobro došel! Slovenec, vsprejemajoči sinu naroda hrvatskega, vsprejema brata. Božja Previdnost nam je podelila isto žalostno, mučeniško prošlost — saj smo bili skupno antimirale christianitatis, branitelji in bojovníki evropske civilizacije: v sedanosti se razvija in utrja bolj in bolj, kar je snovala in tkala minulost, a volja božje Previdnosti je, da nam bodočnost donese, kar zahtevati skupnost rojstva in krvi — naše kulturno in narodnojedinstvo. Ne in ne: kar je združil Bog, ne more ločiti mala Sotla, ki se vije med nami in brati onkraj te rečice. Hrvatska in slovenska srea ne poznajo ni geografskih ni političnih mej! Mi smo si rodni bratje vzle Sotli. Zato jim kličemo danes iskreno dobro došlico svojim — bratom slovanskim! Gledati hočemo, da bodo mili gostje v teh kratkih urah, ko se pomudijo med nami, videli in občutili vezi, ki spajajo tudi srea ob Adriji z narodom onkraj Sotle, hočemo, kolikor je sploh možno ob neugodnih razmerah, v katerih živimo.

Dobro nam došli torej, mili gostje iz ponosne prestolnice hrvatskega!

Hrvatskim gostom na čast, ki prispejo v Trstu, jutri popoldne, bo v ponedeljek zvečer ob 8. uri sestanek v gostilni »All' Abbondanza«, ulica Torrente št. 16. Na sestanku bo pevalo »Slovansko pevsko društvo«.

Izjava. Gosp. Franjo Klemenčič nam javlja, da se ga je, kakor domnevnega dopisnika »Slovenčevca«, napadalo od strani, ki niso z našim uredništvom v noben zvezi ter smatra to dejstvo kakor posledico naši notici »Protikatoliško gibanje v Rojani«, v kateri smo pisali o »Slovenčevem« dopisniku, da že dolgo upazujemo njegovo lojalnost. Obžalujemo, ako so napadi na osebo in čast g. Klemenčiča v kavzalni zvezi z navedeno notico našo ter izjavljamo opetovano, da g. Klemenčiča nismo hoteli žaliti na njegovi časti. Uredništvo.

O stavišču za prihodnji naš »Narodni dom« piše »Der Süden«: Položaj stavišča je najugodnejši, kakor si ga le moremo misliti. Glavna fronta je na trg »Caserma«, obe stranski fronti na ulici »Via della Pesa« in »Geppa«. — Tako je torej nestrpno Italijanov donesla najboljši sad. Minole jeseni so prepodili slovenska tržaška društva iz prostorov »na zelenem hribu« in je občina, zavrgla kolosalno svoto v ta namen. Slovenskim društvom so zaprli vsa gledališča in vse javne dvorane, zbok česar so morala ista iskati za svoje prireditve jako nedostatne prostore po okolici. Ali vse to ni nič pomagalo; čim večji je pritisk, tem večji je odpor. Pred dvema meseci se le so Slovenci pri sv. Jakobu s pomočjo tržaške posojilnice kupili neko hišo za »Naradni dom«, a sedaj je isti požrtvovalni denarni zavod v središču mesta zagotovil dostojen dom. Hrabrim boriteljem ob Adriji naše prisrčne čestitke.

Protí spreminjevanju priimkov. Govoré o nekem ministerjalnem odloku proti spreminjevanju priimkov, se »Piccolo« (s samo njemu lastno perfidijo) zaganja v našo duhovščino, kateri očita, da v krstnih maticah kvari pravopis priimkov (seveda na škodo Lahov). Že sam fakt, da se »Piccolo« veseli tega odloka, dokazuje zadostno brezobrazlost tega laškega lista. Glasilo stranke, katere pristasi imajo po veliki večini svoje lastne slovenske priimke spačene na vse mogoče načine na laško kopito — da le n: čim bolj kričeč način kažejo svoje nelaško lice — ima še toliko nesramnosti, da se zaganja v slovansko duhovščino, ki, po njegovi trditvi, baje spreminja priimke. Oglejmo si samo tiste Raskoviche (Rasković), Arnerrytsche (Arnerrič), Smolarse (Smolař), Nicolliche (Nikolič),

Jurice (Jurica), Martinliche itd. itd. in takoj smo na jasnem, koliko vzroka imajo laška gospóda, veseliti se ministerjalnega odloka, ki prepoveduje spreminjevanje priimkov. Ali to še ni dovolj. »Piccolo« se jezi, ker ta odlok velja samo za bodočnost in ne tudi ne minolost. To pa je res že vrhunec! Kam bi prišlo tisto italijanstvo Trsta, ako bi res vsi morali pravilno pisati svoje priimke?! Italijanski podaniki, ki bi obiskali naše mesto, bi gotovo poskakali v morje ter skušali prej ko mogoče preplavati v blaženo Italijo, ako bi nad tržaškimi prodajalniciami kar naenkrat zagledali toliko »pip«. Koliko so bolj laški tisti slovenski priimki ki so pisani n. pr. mesto s »č« s »ch«? Nič! Ako pregledamo ves laški alfabet in pravopis, ne najdemo v njem nikjer, da bi znak ch izražal naš č. Ch je ravno tako slovenski znak, kakor je znak č; razlika je le ta, da se je po starem pravopisu piše ch, po novem pa č. Italijani nimajo sploh v vsem svojem slovarju nitijedne besede s končnico č; iz tega pa sledi, da so vsi priimki, ki se zaključujejo na č — pa naj jih že pišejo kakor jim drago — neitalijanski. Omenili smo samo ta slučaj, ker je najpogostejši in najbolj kričeč in pustimo za sedaj druge slovenske priimke, ki se dajo sicer pisati po italijanskem pravopisu, ali jih je poznati na prvi mah, da so slovenski: n. pr. Benčina (Benčina), Cerne (Černe), Cenciur (Čenčur) itd. Oni priimki, ki so v krstnih maticah upisani v bohoričici, morali bi se sedaj dosledno pisati, kakor, vse druge besede, po novem pravopisu, kateri je priznan tudi od vlade, ker priimki se vendar pišejo radi tega, da jih je mogoče čitati, kar pa bo možno črez nekoliko desetletij — in večinoma že sedaj — le jezikoslovcem, ako se bodo isti nadaljevali pisati, kakor so pisali naši davni predniki!

Ko bi bil Karlo, bi morda šlo ...! Malo dni potem, ko je bil razpisan natečaj za dve mesti višjih poštinih kontrolorjev, raznesle so se bile po našem mestu neke neosnovane govoriče. Govorilo se je namreč, da bi eno rečenih dveh mest zamogel dobiti neki jako pogumen kompetent, ki uživa protekcijo visokega mu — sorodnika in da bodo drugi kompetenti zapostavljeni, ki so v dolgem, poštenem in marljivem službovanju častno osiaveli in bi torej v polni meri zaslužili pričakovano promocijo.

Ta govoriča se gotovo ne uresniči, ker so — Bogu kvala! — minoli tisti časi nezasluzenih promocij, neopravičenih proganjanj in nasilnega umirovljanja delavnih in odličnih oseb; in so nastopili časi, v katerih pravični Mavričij ne stori tega, kar bi bil storil pogumni Karol.

Raskovicah kakor — speditör! Včeraj popoldne okolo 6. ure je prišlo po morju v novo luko kakih 50 laških delavcev, ki so se kar naravnost podali v Raskovichevo pisarno. Ko so tam odložili svojo »prtljago«, so se lepo razšli po mestu!

Sedaj vsaj vemo, kedo naroča in sprejema tuje delavce v Trstu, med tem ko je na stotine domačinov — brez dela!

Vi domačini pa — bodite dobri, saj vas mestna gospóda »ljubijo« in — podpirajo!

Je-li mogoče? Od več tržaških trgovcev z žganimi pijačami, nam prihajajo pritožbe ozirom na odmerjenje davkov. Leta 1899 so plačevali pod 40 kron obrtnih davkov, z ravno ogromnih drugih, ki jim obtežujejo stanje, leta 1900 se je ta obrtni davek povisil na 58 kron. Pričakovali so pa, da se jim za letošnje leto ta davek razmeroma zniža, ker je, vsled zadnje namestništvene odredbe, odbiti najmanj polovica prejšnjih dohodkov. — Ali fiskalni organi da nimalo ne upoštevajo dejstva, da se je položaj trgovcev z žganjem toliko poslabšal, ampak ostali so pri starem t. j. laških svotah — ali pa so (in to je kričeče!) iste celo zvišali!

Namen, da bi se omejilo pijanjevanje, je blag, ali s tem, kar se je ukrenilo do sedaj da se sicer res uničujejo tudi pošteni trgovci z žganjem, a ne da bi dosegel blagi namen, kajti fakt da je, da se sedaj širi zakotno prodajanje »žganih« pijač — kar da bo v še večjo kvar ljudstvu in državi!

Mi ne vemo svetovati drugega, nego to, da vsaki prizadeti, uложи na kompetentno mesto pritožbo, dobro podprto z razlogi.

Nesreča v kamenolomu pri Sv. Ivanu. Delavec, 53-letni Ivan Marija Knez, Fran Sagoi, Andrej Mužina, Peter Zanetti, Ivan Meula in Jernej Vatovec so delali včeraj popoldne v kamenolomu gospoda Ivana Marije Vatoveca pri Sv. Ivanu. Okoli 4. ure popoldne je opazil načelnik zgoraj omenjenih delavcev, Ivan Mare, da se z višine vali proti

delavcem velika masa kamenja. Opozoril je na to delavce, ki so prestrašeni zbežali proti njemu, le Iv. Mar. Knez, ki najbrže ni slišal načelnikovega klica, je ostal na mestu in se ni ganil. Masa se je bila med tem razbila na manjše kose, katerih jeden, težek kakor dva kilograma, je priletel Knezu na glavo, zbok česar se je le-ta onesveščen zgrudil na tla. Mare je poslal po zdravnika in je med tem obvezal revežu glavo. Nekoliko pozneje je prišel Knez za trenotek zopet k zavesti in je mrmral: — Ubogi moji otroci! ... in se je na to zopet onesvestil. Došli zdravnik je konstatiral, da ima ranjenec razbito temenico, iz katere so se prikazali možgani.

Ranjenea so prenesli v nosilnici v mestno bolnišnico; dospevši tja pa so zapazili, da je medpotoma umrl.

Knjige »Matic Hrvatske« so došle in gospođe členi jih morejo dobiti pri čuvaju »Slovanske čitalnice« (ulica S. Francesco šte. 2).

Občni zbor zavoda sv. Nikolaja v Trstu. Dne 28. aprila t. l. se je vršil v dvorani »Tržaškega podpornega in bralnega društva« tretji redni občni zbor »zavoda sv. Nikolaja«. Udeležba je bila, zlasti od strani slovenskih služkinj, jako obila, kar jasno priča, da dekleta vedó ceniti ustanovo, katere smoter je: njih duševna in gmotna blaginja.

Zborovanje je otvorila predsednica g. a. K a r l a P o n i k v a r j e v a, ki je navzoče prisrčno pozdravila ter dala besedo tajnici, ge. J. v a n k i K l e m e n č i č. Tajnica se je v svojem poročilu omejila le na splošna dejstva, prepustivši podrobno poročilo o delovanju in položaju zavoda voditeljici notranje uprave, ge. M a r i j i S k r i n j a r j e v i. Tajnica je poročala sledeče:

Tretjič obdržuje »zavod sv. Nikolaja« svoj redni občni zbor, tretjič polaga račun o svojem delovanju. Z zadoščenjem lahko rečemo, da je ta račun tudi danes v popolnem soglasju z namenom in nalogo zavoda. »Zavod sv. Nikolaja« je tudi v minolem letu dosledno in vestno vršil svojo človekoljubno misijo. Tudi letos sicer se ni mogel razširiti svojega delokroga tako, kakor določa temelj njegovega programa, kajti primanjkovalo mu je v to potrebnih denarnih sredstev. V kolikor pa mu gmotne razmere in nekatere druge okolnosti niso delale nepremagljivih ovir, je dosegal svoj namen v polnem obsegu. Poglejmo!

V minolem letu je »Zavod sv. Nikolaja« vsprejel 607 deklet, in sicer: iz Kranjske 223 s Primorskega 201, s Štajerskega 116, s Koroškega 46 in iz Hrvatske in Dalmacije 22. Od postanka pa do konca leta 1900 je zavod oskrbel 1084 deklet. S takim številom more le malokateri podoben zavod dokumentirati svoje delovanje in opravičenost svojega obstanka.

Mnogo, mnogo izmed teh deklet je prišlo trkat na vrata našega zavoda v hipu, ko je pošel zadnji novič, s katerim bi si mogla preskrbeti neobhodno potrebne hrane in prenočišča, ko ni imela ni jedne odkritosrčne prijateljske duše, h kateri bi se zamogla zateči za kakoršnokoli pomoč. Prišla je torej v hipu, ko je stala pred najgroznejšo bedo, ko so že stezali po njej svoje umazane roke podli brezsrčni ljudje, ki na brezvesten način izkoriščajo bedo in zapuščenost ter nevednost naših deklet in jih pehajo v brezno naravne propalosti in duševne smrti. Lahko se torej reče, da je zavod s tem, da je ubogemu dekletu v takem hipu odprl svoja vrata in ga vsprejel v svoje okrilje, takorekoč z nova podaril življenje. In takih slučajev je bilo ogromno število. Tudi letos je torej imel naš zavod prebogato žetev na polju človekoljubja.

Vodstvo zavoda si je neprestano prizadevalo, vzbuditi oziroma potrditi v mladenkah čut in zavest človeškega dostojanstva, ki je v zvezi z verskim čutom nepremagljiv jez nasproti nemoralnosti. A tudi v narodnem oziru je zavod pravo ognjišče narodne zavednosti in ljubezni do naroda. Lahko se reče, da deklé, ki je vsaj nekaj časa bivalo v zavodu, ne izgubi več svojega človeškega in posebej še narodnega poštenja. To nam potrjuje dosedanja izkušnja. Izjeme so bile dosedaj le redke.

Žal pa, da v Slovencih še vedno ni pravega zanimanja in razumevanja glede našega zavoda. Sosebno so občine po ogromni večini popolnoma indiferentne napram zavodu, vskjub temu, da je isti ravno njim v posebno korist, ker jim prihranja mnogo denarja in neštevilno sitnosti.

(Pride še.)

Tatvine v ladijedelni ci S. Mareo. Svoječasno bili smo poročali, da so v ladijedelnici S. Mareo neznani tatovi pokradli več bakrenih cevi v skupni vrednosti 600 K. Vsled preiskav so redarji zaprli kavarnarja Ivana R. iz ulice Toretta in mehanika Ivana P. iz ulice Concordia, na katera leti sum, da sta izvršila to tatvino. Nadalje so zaprli včeraj zjutraj še 25-letnega kovača Avgusta V. iz ulice Rena, ki je tudi baje sokriv na tej tatvini.

Goljuhija. K česalki Magdaleni Giacchini v ulici Cavana št. 11 je prišel te dni uslužbenec nekega trgovca, ki prodaja blago na obroke in je zahteval od nje, naj plača zastale obroke, ki jih je še dolžna za zlato uro. Žena se je čudom čudila in je povedala uslužbencu, da ona nima ničesar opraviti z dotičnim trgovcem ter da ga sploh niti ne pozna. Na to je uslužbenec izvlekel iz svojega žepa neki papir, na katerem je bila Giacchini podpisana in jo je vprašal, da-li je sedaj prepričana, da je dotično uro kupila na obroke. Žena pa je trdila, da je tisti podpis falzificiran, ona da ni ničesar dolžna in da tudi ničesar ne plača.

Vsled tega jej je napravil trgovec tožbo in Giacchini je že v par dneh dobila dotične sodne akte. To jo je začelo skrbeti in začela je poizvedovati sama, kdo da je mogel ponarediti njen podpis. Kmalu je prišla na jasno, da je to storila neka nje druga prijateljica, katero je seveda hitro priporočila policiji najnujnejše.

Dražbe premičnin. V poned., dne 13. maja ob 10. uri popoldne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica Bosco 12, in Barriera št. 12, obuvala, oprema v zalogi in pohištvo; ulica Barriera 21, hišna oprava; ulica Fontanone 4, hišna oprava; ulica Irene 1 in ulica Cologna 387, hišna oprava; ulica Ferriera 15, voz.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 18,9, ob 2. uri popoldne 22,0 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 764,2. — Danes plima ob — predp. in ob 5,35 pop.; oseka ob 7,48 popoldne in ob 11,59 popoldne.

Jutri vsi v Barkovlje na bazar, ki ga priredi ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda na korist slovenskega šolstva!

Zdelo se nam je celo nepotrebno, da bi opozarjali druga društva, da bi ta dan ne imela veselice ali kakih izletov. Čuli pa smo, da ravno taki krogi, ki bi se morali najbolj zavzemati za našo družbo, snujejo za jutri izlet. Res ne vemo, kje bi mogli iskati vzroka temu dejstvu? Zato nočemo tudi verjeti, ker smo prepričani, kako je vsem na srečo napredek in proevit našega šolstva! A to nima druge podpore in druge zaslombe, nego v ljubečih in radodarnih sreih razsodnih Slovencev. Jutri naj odpadejo vsi drugi izleti in sestanki ter prihitite vsi: v »Narodni dom« v Barkovljah!

Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu vabi na koncert z bazarjem, pošto in ribarenjem, ki bo jutri dne 12. maja ob 4^{1/2} uri popoldne v »Narodnem domu« v Barkovljah. Vspored: 1. D. Jenko: »Naprejš«, koračnica, godba. 2. F. S. Vilhar: »S vrlatnog Trebeviča«, možki zbor. 3. Titl: »Slovanska ouvertura«, godba. 4. Viktor Parma: »Čolnčiku«, mešan zbor. 5. Kosovel: »Mojej Valentini«, valček, godba. 6. H. Volarič: »Oj z Bogom ti planinski svet«, možki zbor s samospevom tenorja. 7. Pehel: »Miruj srce moje«, godba. 8. I. Laharnar: »Mladosti ni«, mešan zbor. 9. Haklek: »Venec českih narodnih pesni«, godba. Na koncertu bo sodeloval vojaški orkester in pevsko društvo »Adrija« iz Barkovelj. — Ustopnina za osebo 20 nvč. (40 st.), sedeži prosti. Preplačila se hvaležno sprejemajo. — Veselica se vrši ob vsakem vremenu. — Na obilno udeležbo uljudno vabi

ODBOR.

Za bazar ženske podružnice so nadalje darovali: ga. Natalija Truden krasno nojevo pahljačo; gdé. Darinka Truden lepo sliko, predstavljajočo »večer na vasi«; gospica Kocijančič 20 zavitkov čokolade; ga. Fani Benčina 3 makasar za oaslonjač; g. ca. Ida Gombač 2 krasna sobna okraska; ga. Franja Vrabc lepe vaze in svileno pahljačo; ga. Rozalija Peternel album za razglednice; ga. Marija Dekleva brušeno stekleno stojalo za fotografije; ga. Pavla Vučković 2 krasni vazni in veliko podstavlo ter service za pivo za 6 oseb; gospici Milka in Slavica Godina service za sadje za 6 oseb; g. ca. Josipina

Rakuša service za likerje in 6 krožnikov; gospica Josipina Ivančič nočno svetiljko; ga. N. Loj 2 krasno vezani knjigi »Jenkovihi pesmi«; ga. Amalija Krže 15 vsakovrstnih in lepih podstavkov in škrinjico za dišave; g. Martin Krže 6 hranilnih pušic v podobi kukecev; ga. Zinka dr. Rybářeva 2 porcelanasta stenska krožnika ter elegantno bomboniero; ga. Marija udova Mahorčič iz Sežane 2 kroni; ga. Elvira Rupel 2 kroni; gospica Čokova županova iz Lonjerja 2 K; ga. Marica še knjigo »Propali dvori«; ga. Katinka Cotič sijajno izdajo Prešernovih poezij in elegantno vezana »Moja deca« Resmanova; I. G. 10 K; ga. Katarina in Fran Kenda po 4 K; ga. Nachtigal 2 K, Č. I. 2 K, ga. Marija Perhavec krasen električni parobrod, lepo punčiko in račico z mladiči, gg. Marija in Tončka Čarga elegantno opravo za sadje in 6 krožnikov; ga. Viktorija Lah garnituro s 6 noži za sadje; ga. dr. Slavikova eleganten črnoln, porcelanasta Arabica, 3 porcelanaste piščke; ga. Marica Vinšek lepo punčiko in električni tramvaj; ga. Netka Pegan lep košek za ročno delo; rodoljubka iz Lokve lepo šatulo s pišemskim papirjem; g. Radoslav Rocolski Knezovo knjižnico in poezije Matije Kračmanov - Valjavec; g. ea Marica Gregorič krasno vezane platne podložnice; g. Aaton Žitko steklenico malinoveca; g. ea Fani Perhavec krasen košek s 6 steklenicami inozemskih finih vin; g. ea Ivanka Krže 2 škropilnici, 2 vrčka, 2 porcelanasti razpeli, 3 lepe posodice za blagoslovljeno vodo. Gospa Rezi Trampuš veliko stojalo za cvetlice in sladčice; g. Ana Karolina Trampuš dve vazi za cvetlice; g. ea Lota Gregorič porcelanasto jabolko in 6 nožev; g. ea Irma Pirjavec krasnega jelena iz bronza; Milka stojalo za steklenico in 6 čaš; g. ea Ivanka in g. ea Olga Mikelič kitajsko vazo za cvetlice in 2 okvirja za slike.

Vesti iz ostale Primorske.

× Iz Opatije. Pojutrnjem pride v Opatijo grški kralj Georgios, da obišče tam bivajočega kralja romunskega. Grški kralj ostane v Opatiji kake dva do tri dni.

Dne 5. t. m. je kralj Romunski povabil k sebi na obed župana Voloskega, uglednega našega dra. Andreja Stangerja, s katerim se je preprijazno razgovarjal in ga pohvalil, da tako lepo skrbi za razvoj in napredek Opatije in Voloskega.

× O »Narodni zvezje«, kijo mislijo zasnovati na Koprščini, opaža »Süden« prav dobro: Nekatero točko programa nosijo pristno istrsko označje. Tako je n. pr.: snovanje tečajev za analfabete. Takov namen, tako kričee osvjetljujejoči kulturne odnošaje Istre pod gospodstvom italijansko-iredentovske oligarhije bi si moglo postaviti k večemu kako društvo v vhodni Galiciji. Iz programa je nič manje nego jasno razvidno pomanjkanje narodne inteligence; na tem pomanjkanju ravno trpi najbolj organizacija istrskih Slovanov; ali to pomanjkanje je zopet naravna posledica pomankanja šol in gospodarske bede. Tako je vsa zla pripisovati jedni jedini začetni točki: sramotnemu gospodstvu signorie!

× Samomor na železniškem tiru. Iz Nabrežine nam pišejo dne 10. t. m.: Nekoliko pred nabrežinsko postajo je skočil danes, ob 8. uri in 20 min. zjutraj, Ivan Štolfa iz Volčjegograda pod brzovlak št. 3, prihajoči iz Trsta. Mož je bil udovec, star okoli 45 let in je zapustil osmero otrok. Povod temu žalostnemu koraku so bile žalostne družbinske razmere. Truplo jebilo grozno razmesarjeno. Glava in noge so bile popolnoma odrezane od trupla. Včeraj je bil Ivan Štolfa pri svojem bratu v Trstu, kateremu je tožil o svojem žalostnem položaju. Ta ga je tolažil, kakor je mogel, a to mu vse nič ni pomagalo. Poslovil se je od njega s solznimi očmi, čez nekoliko časa se je zopet vrnil ter položil na mizo samokres, v katerem so bile 4 polne in dve izstreljeni patroni. Pravil je, da se je hotel ustreliti blizu južnega kolo-dvora, da so pa bile patrone samo s strelnim prahom napolnjene ter brez krogel. Brat je pregledal samokres in je res opazil, da ni v še neizstreljenih patronah krogelj, razun jedne, ki je bila ostro nabita; vzel je samokres in ga skril. Isto noč je Ivan Štolfa spal pri svojem bratu, drugo jutro pa je odšel in izvršil zgoraj omenjeni grozni samomor.

Vesti iz Kranjske.

* Mehko gnezdece. Ljubljanskim poslil-Nemeem je tekom časa slovenski živelj

— kar je povsem umevno — prevzel vajete iz rok. Trdnjavica za trdnjavico je prešla v domačo oblast, tako da je teh »Germanov« strah. Preostala pa jim je v slovenski puščav vendar-le lepa zelenica — oaza — ljubljanska kazina. Tu je središče in zbirališče vsega, kar po »najmsku lajze inu gri«. Odtod prirejajo tintam kaj smešnih napadov na — Slovence. Če ne morejo družega, razobešajo par znanih vsenemških zastav, sevč tako, da niso preblizu nepoklicanim rokam, ter praznujejo kak važen dogodek iz svoje zgodovine. Dijaška mladina — karnijolčki — se včasih zaletajo po mestu s svojimi izzivajočimi znaki; no, pa to veselje ne traja dolgo, kajti kmalu jo morajo odkuriti za varno kazinsko zidovje. Tam pa se potem v poljudnih govorih slavi slovenska — nestrpnost. Mi nestrpni?! Kaj še! — —

Včeraj sem prišel mimo te blažene oaze. Na vratih je prilepljen velik reklamni list cirkusa »Barnum & Bailey«, ki dne 30. t. m. obišče belo Ljubljano, kar se je z velikimi rdečimi črkami naznanjalo slavnemu občinstvu. Grom in strela! V ljubljanski kazini pa slovenski napis! Nemški ponos, razžaljen vsled te nečuvne provokacije je zahteval zadoščenja in dobil je ... Ubogi natakter je dobil nalog, naj takoj odstrani lepak ter ga vrže v globino morja — ne, morja nimamo!

Vidva panslavista »Barnum in Bailey«, kako se neki drzneta delati propagando za slovenstvo v Ljubljani, kjer Germani »svojo« kazino — svoje mehko gnezdece.?!

* Cirkus Barnum & Bailey v Ljubljani. Dne 30. maja t. l. priredi največji cirkus vsega sveta, ameriški cirkus Barnum & Bailey, dve predstavi v Ljubljani, prvo ob 2. uri popoldne, drugo pa ob 7. uri zvečer. Sedaj se mudi v Ljubljani veliki reklamni voz te družbe, kateri po vseh oglih obeša velikanske deske, na katerih so prilepljeni krasni reklamni plakati cirkusa. Cirkus se pripelje v Ljubljano s štirimi vlaki v 20 metrov dolgih, nalašč za njegove namene konstruiranih vozovih. Izložba bo razstavljena v 12 šatorih v katerih bo prostora za 12.000 ljudi. Seboj ima tri čete slonov, 1000 oseb in 400 raznovrstnih konj. S cirkusom so združene še vsakovrstne druge reči, ki so vse velezanimive. Redne predstave se vrše v glavnem šatoru, poleg tega bo pa še več družih šatorov, kjer bo videti vsakovrstne žonglerje, čarovnike in druge posebnosti. Predstava se vrši v treh manežah, na dveh dirkališčih in v zraku. Na svojo predstavo v Ljubljani priredita Barnum & Bailey posebne vlake od raznih stranij, mej drugimi tudi iz Trsta.

Razne vesti.

Maščevanje brivca. V mestu Terekovu na Ogrskem je brivec Štefan Balko izvedel, da je mestni beležnik Aleks. Kohn z njegovo ženo v ljubimskih odnošajih. Izvedel in prisegel maščevanje. In maščeval se je grozno. Ko je beležnik prišel v njegovo brivnico, da bi se obril, je brivec mirno začel svoje delo; hkratu pa je Kohnu prerezal vrat, zaklal na to svojo ženo z britvijo in slednjič je usmrtil samega sebe.

Nenavadno drništvo so ustanovili možki na Angležkem z imenom: »Društvo v obrambo solidnih možkih pred pijanimi ženami«. To je res nekaj novega. Na prvem zborovanju so bili ta gospoda tako negalantni, da so sami pripovedali, kako so se njihove lastne žene udale pijači, da so prinesle nesrečo v družino in da so vse hišne potrebšćine zastavile za alkohol. Razpravljali so tudi, naj bi se izdal zakon, ki bi možu lajšal ločitev od take žene. Angležkinje so na glas, da imajo izborni apetit; to društvo pakaže, da jih tudi rado žeja.

Svoji k svojim! Čitatelje opozarjamo na inserat trgovca Ivana Tomažiča (na stari cesti na Reko, prejšnja trgovina Ivana Preloga). Trgovina g. Tomažiča je tem bolj priporočila vredna, ker brez strahu kaže, da je slovenska. Napis nad vratni in ob straneh so le slovenski. Rojaki: podpirajte svojce!

Brzovajna poročila.

Deželni glavar solnograški nevarno bolan.

SOLNOGRAD 11. (B.) Deželni glavar solnograški, stolni kapitar Winkler, je nevarno obolel in so ga prevideli se sv. zakramenti.

Chamberlain se opravičuje.

BIRMINGHAM 10. (B.) Minister za kolonije Chamberlain je imel govor, v katerem je izvajal, da Anglija se ne bori za malenkosti, ampak za obstanek nje posestva v južni Afriki. Ako bi se bila Anglija ustrašila boja, zgubila bi bila zaupanje kolonij in bi si pridobila zasramovanje in zaničevanje vsega

omikanega sveta. Angležki narod da je izišel iz boja na takov način, da ni nevreden svojih prednikov.

Ustaja na Kitajskem.

ŠANGAJ 10. (B.) »North China Daily News« so dobile iz Singanfu, iz zanesljivega vira privatne brzovajke, ki pravijo, da reakejonarna stranka očitno izživlja visoke kitajske uradnike. Bati da se je pa revolucije na dvoru. Cesarja da hočejo odstraniti in ne le odstaviti ga zakonitemu predstolonasledniku v prilog.

Poštni konflikt v Carigradu.

CARIGRAD 10. (B.) Turška vlada je doposlala poslanikom novo noto, v kateri dokazuje, da je institucija tujih poštinih uradov brez zakonite podlage; ti poštni uradi da podpirajo tihotapstvo. Sklieujé se na predek turške poštne uprave, zahteva nota, naj se ptuji poštni uradi takoj odpravijo. Poslaniki so tudi to noto poslali turškemu ministru za vnanje stvari z izjavo, da je ne morejo vsprejeti radi ponovnega obdolževanja obseženega v njej. Francoska ladija »Congo« se je branila vsprejeti poštne pošiljatve od turške poštne uprave.

Govori se, da ruska ladija »Cesarovič«, ki odide jutri v Sirijo, vsprejme na krov poštne pošiljatve od turške uprave. 72 za ptuje poštne urade namenjenih poštnih pošiljatev iz Evrope, katere so na bolgarsko-turški meji bolgarski funkcionarji zadržali, je bilo izročeni nekemu uradniku avstrijske pošte; ali ko so došle na turška, da so jih turške carinarske oblasti zapečatile. Pošiljatve, namenjene v Evropo od tujih poštinih uradov, se odpravljajo vsaki dan po posebnem kurirju.

Pozor!

Častim si naznajat sl. občinstvu, da je moja prodajalnica vedno preskrbjena manufakturnim blagom vsake vrste in po cenah, da se ne bojim nikake konkurence

vsaki dan dohaja novo blago.

V nadeji, da me bo slavno občinstvo počlašćalo z obilnimi obiski, beleži spoštovanjem

F. Dobauschek,
trgovec z manufakturnim blagom.
Via Barriera vecchia 27 v Trstu.

Se govori Slovenski!

Prodajalnica svečarne Zanchi

se je premestila z velikega trga v ulico Riborgo št. 27

kjer ima v zalogi velik izbor sveč, velikih sveč in torč od čebelnega voska, kakor tudi I, II. in III. vrste po nedosegljivih konkurenčnih cenah. — Zaloga stearinskih sveč in mila prvih tovarn po tovarniških cenah.

NB. Vkupuje se po zelo ugodnih cenah pristen vosk, voščine in stearin kakor tudi ostanki pogrebnih sveč.

Zaloga

dvojno rafinovanega romanskega in cesenskega žvepla, angleška modra galica, »AGRICOL« za uničevanje mrčesov na trtah, drevju in zelenjadi, elastični trakovi za cepljenje trt in mehki za žveplanje ter gumijeve cevi. — Vdobja se po cenah, da se ni bati konkurence v **miroilnici**

Emilijo Cumar pok. Friderika

ulica Belvedere 37, podružnica na Općinah 212

Telefon št. 1083.

Velik izbor šip, žebeljev, barv, mineralnih voda, esene, čopičev, mila, sveč, olja, firnežev, kemičnih izdelkov itd.

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohštva vseh vrst

TRST

TOVARNA: Via Teaa, vogal
Via Limitanea

ZALOGA: Piazza Rosario št. 2 (šolsko poslopje)
in Via Riborgo št. 21

Velik izbor tapcarij, zrcal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.

ILUSTROVANI CENIK ZASTONI IN FRANKO
Predmeti postavio se na parobrod ali železnico franko.

Sloveči profesorji zdravilstva in zdravniki priporočajo

Želodčno tinkturo

lekarnarja Piccoli

v Ljubljani

dvornega založnika

Nj. Svetosti papeža

kot **želodec krepčujoče** in

tek **vzbujajoče**, dalje kot

prebavljeno in telesno

odprtje pospešujoče sredstvo, posebno onim, ki trpé na navadnem telesnem zaprtju.

Razpošilja se proti povzetju v škatlicah po 12 in več stekleničic. Crodaja sn v lekarnah v Trstu, Primorskem, Is tr. in Dalmaciji po 30 stot. stekleničica.

Postranski zaslužek

Na mesec 200—400 K

zamore vsak zaslužiti (posebno pa propadli trgovci) s prodajo postavno dovoljeni srečka. Isčejo se od nekega avstr. bančnega zavoda solidni in zmožni zastopniki. Vkljub visoki proviziji solidne cene. Ponudbe z napovedbo poklica je poslati pod: »K. 5010« na Jana Grégra, inseratni kancelar v Prago, Jindřišska ulice 19.

Trgov.-obrtna registrovana zadruga z neomejenim jamstvom.

V GORICI, semeniška ul. št. 1., I. nadstr.

Obreduje hranilne vloge, stalne, ki si nalože za najmanj jedno leto po 5%, navadne po 4 1/2% in vloge na Conto-current po 3.60%. Sprejema hranilne knjižice družih zavodov brez izgube obresti ter izdaja v zameno lastne. Rentni davek plačuje zadruga sama.

Daje posojila na poroštvo ali zastavo na 5letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, proti vknjižbi varščine na 10letno odplačevanje, / tekočem računu po dogovoru.

Sprejema zadružnike, ki vplačujejo delež po 300 kron po 1 krono na teden, ali daljših obrokih po dogovoru. Deleži se obrestujejo po 6.15%.

Vplačevanje vrši se osebno ali potom položnice na čekovni račun št. 842.366.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9—12. dopoldne.

Svoj k svojim!

Zaloga obuvala

v ulici Riborgo št. 2.

Pozor okoličani in tukajšnji Slovenci! V mojej zalogi vdobite na izbor najcenejše in okusno izdelano obuvalo.

Sprejemam tudi naročbe po meri. Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča

Lovrene Vodopivec.

Ljudska kuhinja

na obljudenem kraju mesta, z lepim prostorom se oddá takoj v najem ali pa prodá z vso pripravo in dekretom vred. Natančen naslov se izvè pri naši upravi.

Razsežno jamstvo

Ludovik Borovnik

tovarna in izdelovalnica precizijskih pušk Borovlje (Ferlach) Koroško

priporoča

svoje najboljše in zanesljive puške vseh zistemov in kalibrov. Znamenite in ojstrotrelne puške za šibe, risanice, lovške kratke puške in dvocevke za cele krogle iz dobrega kovanega materalja, najsolidnejše puškarsko ročno delo ter dobro preskušano. Komade, ki ne ugajajo, sprejemam nazaj, jih zamenjam ali pa povrnem denar. Sprejemam v popraviljanje vse, udelavam cevi v stare puške, nova kopita, predelavam puške za nabijanje od spredaj v take za nabijanje od zadej itd. Pri najsolidnejšem delu zmerne cene.

Slovenski cenik pošljem na zahtevanje brezplačno in franko

Prekušen
najvepešnje
sredstvo

za
zatiiranje
in
uničevanje mr-
česov in žuželk
na trtah, sadnih dre-
vesih, zelenjadi in cve-
tlicah itd. itd.

DREVJU NEŠKODLJIV

Prodaja se iz lastne

Tovarne mila

F. FENDERL & C. v TRSTU
ul. Limitanea 1. Telefon 430.

V Gorici: pri g. Frideriku Primaš
Travnik št. 6. (Dvorščice), na Opčinah:
pri Frideriku Cumar.

Navodil za uporabo „Agricol“-la z mnogimi spričevali se pošlje na zahtevanje brezplačno.

Veliki krah!

New-York in London nista prizanašala evropski celini ter je bila velika zaloga tuje srebrnine prisiljena, oddati vna- jem zalogo zgolj proti majhnemu pla- čilu delavnih moči. Pooblaščen sem iz dobre nalog. Pošiljam torej vsakomur lepe predmete le proti temu, da se mi povrne glđ. 6.60 in sicer:

6 komadov najfinjših namiznih nžev o pristno angleško klinjo;
6 komadov ameriških pat. srebrnih vilic iz enega komada;
6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
12 kom. amer. pat. srebrnih kavskih žlic;
1 komad ameriška patent. srebrna zajemalica za juho;
1 kom. amer. pat. srebrna zajemalica za mesko;
6 kom. ang. Viktorija čašic za podklado;
2 kom. efektnih namiznih svečnikov;
1 komad cedilnik za čaj;
1 kom. najfin sipalnice za sladkor.

42 komadov skupaj samo glđ. 6.60.

Vsek teh 42 predmetov je popred stalo glđ. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni glđ. 6.60. Ameri- čansko patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz da le-ta inserat ne temelji na

nikakšni slepariji

zavezujem se s tem javno, vsakemu, ka- teremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno pri- kladna kot prekrasno.

svatbeno in priložnostno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.
Dobiva se edino le v

A. HIRSCHBERG-a

Eksporniti hiši ameriškega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19.

Posilja se v provicijo proti povzetju, ali če se znežke naprej vposlje.

Čistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina.)

Izveleček iz pohvalnih pisem.

Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako za- dovoljen. Ljubljana.
Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Tomaž Rožanec, dakan v Mariboru.
Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako ko- ristna, prosim, da mi pošljete še jedno. St. Pavel pri Preboldu.
Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovano združenje s omejenim poročstvom,
ulica S. Francesco št. 2, I. n.
(Slovenska Čitalnica).

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam.

Posojila dajejo se samo zadržnikom in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjico po 6% na zastave po 5 1/2%.

Uradne ure se: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne.

Izplačuje se: vsaki ponedeljek od 11—12 dopoldne in vsaki četrtek od 3—4 popoldne.

Positno hranilnični račun 816.004.

Albert Brosch

Trst. — Via S. Antonio 5. — Trst.

— Koznar in izdelovalec kap —
Odlikovani na razstavi v Trstu 1882.

Velika zaloga kožuhovine in kap za ei- vilne in vojaške osebe.

Izvršuje poprave z vso točnostjo in skrbjo ter shranjuje vse kožuhovine in obleke za zimo z jamstvom proti molem in ognju.

Sežanski živinski sejmi

so zopet odprti. Prihodnji sejem se bo vršil v ponedeljek 13. tega meseca.

V Sežani, 6. maja 1901.

Županstvo.

Velika zaloga koles po nečuvano nizkih cenah. Nova kolesa I. vrste od K 150.— višje. Kolesa za dame z ravnim okvir- jem, dobrim gumijem K 65.—, 80.—, 90.—, 100.—. Pneumatiki, gumijevi nadkrovi, dobre vrste K 9.—. Cevi K 5.—. Ceniki gratis. Vsi deli jednako po ceni.

K 18. Neprekosljiv v svojem delovanju, najpripravnejši šivalni stroj na roko „The jewel“ siva vsako snov, debelo ali tenko in tudi najmočnejše sukno in platno. Cela se- stava je od železa in jekla, fino poliran, s premenljivo na zobno kolo, šivan- kami, posodico, ključem in potegovalcem vija- lov, teža 5 kg. K 18.—. Singerjev za dvojno šev K 36.—

Največja novost! Ilustrovani dunajski koncertni ročni akordeon dobre sestave in nizke cene veliko zanimanje. Posebno fini akordeon, 10 tipk, 2 registra, 20 dvojnih glasov, 2 pridrževalca, 2 dvojna meha z okovi od jekla, odprt klavirtjat od nikelja, močen, širok, krasen glas, 35 cm velik krasen instrument, jamčeno brez napake, 75 najboljših okov, od nikelja, godba jednaka 2 korom, lahka priročna. Cena s šolo K 9.— na ogled po povzetju, ako ne ugaja, vrnem denar.

Najnovije, velika novost! Fotografični popolen stroj glđ. 1.90 s kojim zamore napraviti vsak brez prej- sne znanosti popolnoma izgotovljene fotografije. Lahka manipulacija, velikost 5x5. Cena kompletnega stroja z vsemi potrebnimi in navodilom s krasno skatljico glđ. 1.90. Velik stroj z objektivom in neštevilnimi potrebnimi glđ. 3.—. Za zunanje na- ročbe se zaračuna zaboj 35 novč.

M. Rundbakin — zaloga
Dunaj. — IX Berggasse 3 — Dunaj.
Ceniki gratis in franko.

Najboljše stiskalnice za grozdje

in OLJKE so naše stiskalnice najnovjega in najboljšega sestava z dvojno in nepretrgano pritiskalno močjo; zajamčeno naj- boljše delovanje, ki prekaša vse druge stiskalnice.

Najboljše avtomatične paten- tované trtne brizgalnice proti peronosperi „SYPHONIA“ ki delujejo same od sebe, t.e. da jih bilo treba goniti.

Stroji za grozdje, sadje in oljke, mlin za mastiti in obirati grozdje, stroji za su- šenje sadja in drugih vegetalnih, življenskih in mineralnih pridelkov. Stiskalnice za seno, slamo itd. na roko.

Mlatilnice za žita, čistilnice, rešetalnice.

Slamozemnica, ročni mlini za žito v raznih veli- kostih in vsi drugi stroji na poljedelstvo.

Izdelujejo in pošiljajo na jamstvo edino le tovarnarji

PH. MAYFARTH & Co.

c. kr. izklj. privilegovana tovarna za poljedelske in vinske stroje.
Dunaj, II./I. Taborstrasse št. 71

Odlikovani v vseh državah sveta z nad 450 zlatimi in srebrnimi kolajnami in pohvalnimi pismi.

Ceniki z mnogoštevilnimi pohvalnimi pismi brezplačno.

Razprodajalci in zastopniki se iščejo povsodi, kjer še nismo zastopani.

„Čuvati se pred ponarejanjem“.

IVAN TOMAŽIČ
trgovec.

Trst. — Ulica Molino a vento št. 3 (prej I. Prelog.) — Trst.
(Blizu trga stare mitnice stara cesta na Reko).

Priporočam slavnemu slovenskemu občinstvu v mestu, okolici in na deželi svojo

ZALOGO JESTVIN

katero imam vedno dobro preskrbljeno z raznovrstnim blagom, kakor moke, otrobov, koruzo, ovsu, kave, sladkorja, riža ter drugih domačih in tujih pridelkov, kakor tudi najfinješe testenine iz prve slovenske tovarne **Znideršič & Valenčič v Ilr. Bistrici**.

Nadalje imam tudi najboljše dvakrat rafinirano žveplo in modro galico (vitrijol). Vse navedeno blago dajam po najnižjih cenah, tako, da se ne bojim nikakoršne konkurence. S poskušajo se lahko vsakdo prepriča! Hvaležno sprejmem tudi naročila ter se postavijo na dom oziroma na postajo v Trstu po povzetju. Ker bom strežal le z dobrim blagom in zmernimi cenami, se nadejam da me bo slav. občinstvo v mestu in deželi podpiralo, se beležim udani

Ivan Tomažič.

N.B. Moja zaloga je prva in edina v Trstu s samo slovenskem napisom.

Varstvena znamka: **SIDRO.**

LINEMENT. CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Fragi

pripoznano *izvrstno, bolečine blažeče mazilo* dobiva se po 80 stot., 1.40 K in po 2 K po vseh lekarnah.

Pri vkupovanju tega povsod priljubjenega domačega zdravila naj se pazi edino le na originalne steklenice v zavitki z našo varstveno znamko „SIDRO“ iz Richterjeve lekarne in le tedaj je gotovo, da se sprejme originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Prazi
Elizabotine ulice 5.

Trgovina z izgotovljenimi oblekami.

Salarini. Ponte della Fabbra št. 2, vogal ul. Torrente. Podružnica Piazza Pozzo dell Mare št. 1. Zaloga izgotovljenih oblek za moške in dečke in sicer priporoča za binkoštno praznike in birmo: obleke za moške od glđ. 6.50 do 24, za dečke od glđ. 4.50 do 12, suknene jope v velikem izboru od glđ. 3 do 8, suknene hlače od glđ. 1.80 do 4, volnene goldinarjev 4.50 do 9. Velik izbor površnih sukenj v modernih barvah od glđ. 9 do 16. Volnene obleke za dečke od 3 do 12 let od glđ. 2.50 do 9, od platna ali satena v raznih barvah od glđ. 1 do 5. Haveloki za moške in dečke po naj- nižjih cenah. Hlače od moleskina (alodjeva koža) za delavce, izgotovljene v lastni predilnici na roko v Kormianu od glđ. 1.30 do 2.

Lastna posebnost: črtane močne sraj.e za de- lavce glđ. 1.20. Velika zaloga snovij za moške na meter ali tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovijo z največjo točnostjo v slučaju potrebe v 24 urah.

Zaloga vsakovrstnega pohištva.

Anton Breščak v Gorici, Gosposka ulica št. 14 in ulica Vetturini ima v zalogi v veliki izbiri pohištvo vseh slogov za vsak stan od najboljšega izdelka. V zalogi ima: podobe na platno in šipe, ogledala, žime in platno, razne tapecarije itd. Daje tudi na obroke.

Naznanjam, da sem svojo

odvetniško pisarno

odprl v Mariboru v Kolaričevi hiši, poleg novega poslopja za ek. okrožno sodišče (gerichtshof-Mariengasse.)
Maribor, 4. maja 1901.

Dr. Franjo Rosina
dosedaj odvetnik v Ljutomeru

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA
registrovano društvo z omejeno zavezo,
v Gorici
Gosposka ulica hšt. 7., I. nadstr.
v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsakega, če tudi ni član društva in se obrestu- jejo po 4 1/2%, ne da bi se odbijal rentni davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjico po 6% in na vknjižbo po 5 1/2%.

Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1900. Kron 1,263.563
Poštno-bran. račun št. 837.315.

Julij Redersen

izdelovatelj zdravniških pasov in ortopedičnih aparatov.

Trst. — Via del Torrente št. 858-3. — Trst.
(Nasproti „Isola Chiozza.“)

Kirurški instrumenti, ortopedični aparati, modrci, umetne roke in noge, berglje, ernanični pasovi, elastični pasovi in nogovice, suspensori, elektroterapevtični aparati, aparati za umetno dihanje ter predmeti za bolnike

Zaloga

predmetov za kirurška zdravljenja, angleški predmeti od gumija in nepremočljivih snovij.

Ivan Godina
klepar (limar)

Trst — ulica Scussa št. 1. — Trst,
izvršuje vsakovrstna dela za stavbe, za rabo po morju, in pri obrtnijah, tako nove kakor poprave bodisi iz jednostavnega ali dvostrukega pleha, zinka, lamarina, medi bakra, pakfona itd.

Ivršuje kope in sisaljke po naročbi. Prodaja vsakovrstno posodo za kuhanje itd. Vse po najnižih cenah.